

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ УКРАЇНИ

Turpak T.G., кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, tasya64@ukr.net, orcid.org/0000-0002-5261-6777

Гошовська В.В., кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, argonita@yandex.ru, orcid.org/0000-0002-5942-5690

Корольова О.І., кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, korolyovaokiv@meta.ua, orcid.org/ 0000-0002-3871-0636

STATE REGULATION OF INVESTMENT ATTRACTIVENESS OF UKRAINE

Turpak T.G., Ph.D. in Economics, National Transport University, Kyiv, Ukraine, tasya64@ukr.net, orcid.org/0000-0002-5261-6777

Hoshovska V.V., Ph.D. in Economics, National Transport University, Kyiv, Ukraine, argonita@yandex.ru, orcid.org/0000-0002-5942-5690

Korolyova O.I., Ph.D. in Economics, National Transport University, Kyiv, Ukraine, korolyovaokiv@meta.ua, orcid.org/ 0000-0002-3871-0636

ГОСУДАРСТВЕННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ УКРАИНЫ

Turpak T.G., кандидат економических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина, tasya64@ukr.net, orcid.org/0000-0002-5261-6777

Гошовская В.В., кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина, argonita@yandex.ru, orcid.org/0000-0002-5942-5690

Королева О.И., кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, Киев, Украина, korolyovaokiv@meta.ua, orcid.org/ 0000-0002-3871-0636

Постановка проблеми. На даному етапі розвитку України здійснення стратегії курсу відродження економіки України вимагає величезних коштів, а також значної підтримки державою вітчизняних виробників. Сьогодні джерелом необхідних грошових коштів можуть бути інвестиції, які дадуть змогу запобігти спаду виробництва, подолати надмірну залежність вітчизняної промисловості від світової ринкової кон'юнктури, зменшити розрив між фінансовим і виробничим секторами економічної системи, а також забезпечити відродження науково-технічного і виробничого потенціалу країни.

Інвестиційна діяльність відіграє значну роль в економічних процесах будь-якої країни, оскільки завдяки залученим інвестиціям створюються нові підприємства, з'являються нові робочі місця, модернізується обладнання на діючих підприємствах, запроваджуються інновації, розвивається інфраструктура.

Для дослідження необхідності інвестування розглянемо динаміку інвестування прямих іноземних інвестицій та вплив на економічний розвиток держави.

Прямі іноземні інвестиції (скор. ПІ, англ. Foreign direct investment, FDI) – це довгострокові вкладення матеріальних засобів компаніями-нерезидентами в економіку країни (наприклад, з метою організації і будівництва підприємств). Розраховуються в млн. доларів США. За даними Держстату у 2017 році надходження прямих іноземних інвестицій в економіку України складало (Табл.1).

Таблиця 1 – Прямі іноземні інвестиції в Україні в 2017 р. (млн. дол. США)

Table 1 – Foreign Direct Investment in Ukraine in 2017 (million USD)

2017	ПІ в Україну	ПІ з України	Сальдо		
I кв.	462	309	-2	-12	+464 224.5%
II кв.	1037	575	8	10	+1029 121.8%
III кв.	349	-688	2	-6	+347 -66.3%
IV кв.	354	5	0	-2	+354 2.0%
за рік	2202		8		+2194

Прямі іноземні інвестиції – найбільш бажана форма капіталовкладень для економік, що розвиваються, тому що вона дозволяє реалізовувати великі проекти; крім того в країну надходять нові технології, нові практики корпоративного управління, тощо.

Проаналізуємо динаміку прямих іноземних інвестицій в Україні за останні 10 років (Рис. 1).

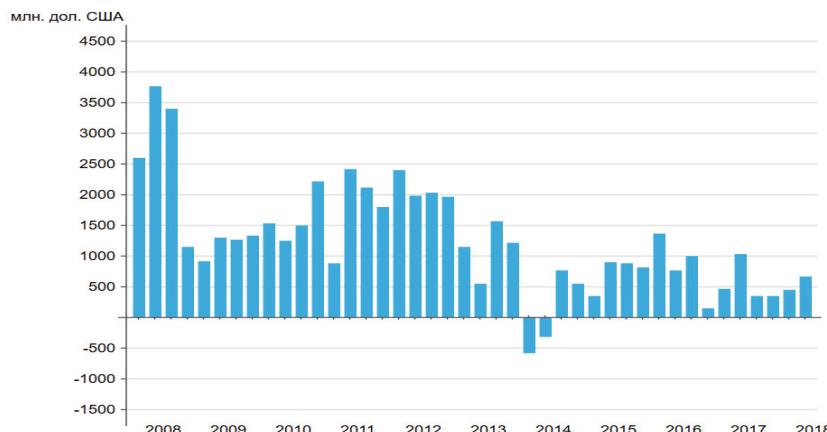

Рисунок 1 – Надходження прямих іноземних інвестицій в економіку України за останні 10 років

Figure 1 – Receipt of direct foreign investments into the Ukrainian economy over the past 10 years

На даному етапі економічного розвитку рівень іноземних інвестицій не достатньо високий для стимулювання підвищення рівня економіки в країні.

Для України одною з основних перешкод для успішного залучення інвестицій є відсутність відповідного інвестиційного клімату в країні.

Під інвестиційним кліматом розуміємо стан правового, фінансового, соціально-економічного та суспільно-політичного середовища в межах держави, яке зумовлює ту чи іншу ступінь привабливості для інвестицій.

Аналізуючи інвестиційний потенціал України (інвестиційну ємність території), який складається як сума об'єктивних передумов для інвестицій, що залежить як від наявності і розмаїтості сфер і об'єктів інвестування, так і від їх економічного “здоров’я”, то він – величезний. Але проблема в тому, що і інвестиційний ризик, який характеризує ймовірність втрати інвестицій і доходу від них, в Україні теж дуже великий. Він показує, чому не варто (або варто) інвестувати в певне підприємство, галузь, регіон або країну.

Проте на даний момент, враховуючи великий рівень попиту та безперечні переваги України як перспективної держави, спостерігається поступове зростання рівня інвестування.

За даними Держстату у 2017 році в економіку України іноземними інвесторами з 76 країн світу вкладено 1630,4 млн. дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу) (Рис. 2). У січні-березні 2018 року – 1151,0 млн. дол. США.

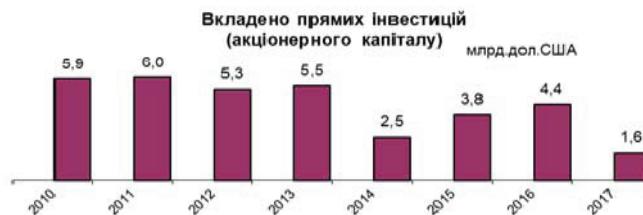

Рисунок 2 – Вкладено прямих інвестицій (акціонерного капіталу), млрд. дол. США
Figure 2 – Direct investment is invested (share capital)

Обсяг залучених з початку інвестування прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу) в економіку України на 31.12.2017 року становив 39144,0 млн.дол. США (Рис. 3). За період 01.01–01.04.2018 року становив 32751 млн. дол. США.

Рисунок 3 – Обсяг прямих іноземних інвестицій, млрд. дол. США

Figure 3 – Volume of direct foreign investments, bn. USD

Інвестиції спрямовуються у вже розвинені сфери економічної діяльності.

Станом на 31.12.2017 найвагоміші обсяги надходжень прямих інвестицій були спрямовані до установ та організацій, що здійснюють фінансову та страхову діяльність – 26,1% та підприємств промисловості – 27,3 %. Станом на 01.04.2018 найвагоміші обсяги надходжень прямих інвестицій були спрямовані до підприємств промисловості – 33,6 % та установ та організацій, що здійснюють оптову та роздрібну торгівлю; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 15,6%.

До основних країн-інвесторів належать Кіпр – 28,1 %, Нідерланди – 20,6%, Велика Британія – 6,1%, Німеччина – 5,5 %, Австрія – 3,4%, Віргінські Острови (Брит.) – 4,1%, і Швейцарія – 4,7%.

Обсяги освоєння капітальних інвестицій підприємств України у 2017 році складають 412,8 млрд. грн., що на 22,1 % більше від обсягу капітальних інвестицій за відповідний період 2016 року (Рис. 4). У січні – березні 2018 року – 89,0 млрд. грн., що на 37,4 % більше від обсягу капітальних інвестицій за відповідний період 2017 року.

Рисунок 4 – Капітальні інвестиції, млрд. грн.

Figure 4 – Capital Investments, bln. UAH

Провідними сферами економічної діяльності, за обсягами освоєння капітальних інвестицій, у 2017 році залишаються: промисловість – 33,1%, будівництво – 12,3%, сільське, лісове та рибне господарство – 14,0 %, інформація та телекомунікації – 4,1%, оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 7,0%, транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність – 8,7%, державне управління й оборона; обов`язкове соціальне страхування – 7,4% (Рис. 5).

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у 2017 році освоєно 69,9 відсотка капіталовкладень, а січні-березні 2018 року – 76,2 відсотка капіталовкладень. Частка кредитів банків та інших позик у загальних обсягах капіталовкладень становила 8,4 відсотка.

За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 4,2 відсотка капітальних інвестицій. Частка коштів іноземних інвесторів становила 0,3 відсотка усіх капіталовкладень, частка коштів населення на будівництво житла – 8,2 відсотка. Інші джерела фінансування становлять 2,7 відсотка.

Україна залишається привабливою для інвестицій, вона не знаходиться останньою світових процесів, є достатньо інтегрованою у світове господарство і порушення макростабільності на зовнішніх ринках має також свій відголос в Україні.

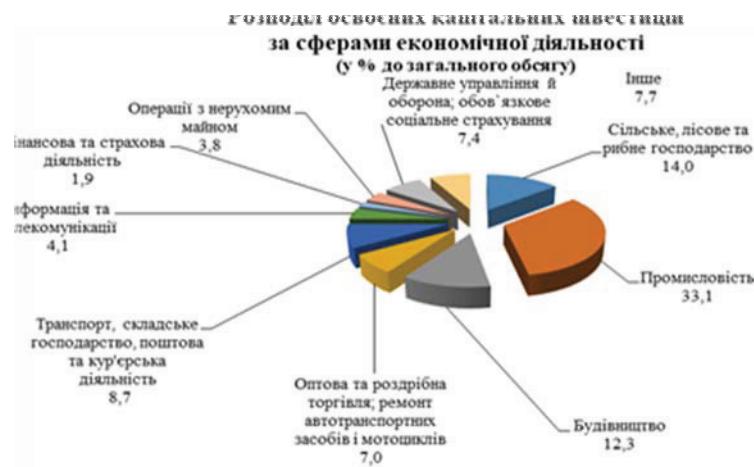

Рисунок 5 – Розподіл освоєних капітальних інвестицій за видами економічної діяльності, (у % до загального обсягу)

Figure 5 – Mastering of capital investments in different types of economic activity, (in% to the total volume)

У рейтингу Doing Business 2018 Україна піднялась на +4 пункти і посіла 76 позицію зі 190 країн світу. Найбільший прогрес Україна продемонструвала у таких складових рейтингу: по компоненту "одержання дозволів на будівництво"; по "платі податків" – за зменшення та уніфікацію ставки ЄСВ. [3]

У рейтингу агентства Moody's Investors Service Україна покращила свій кредитний рейтинг в міжнародному економічному списку. Він змінився з Caa2 до Caa1, що означає зміна прогнозу з "позитивний" на "стабільний".[4]

Дані дослідження «Індекс інвестиційної привабливості», яке Європейська Бізнес Асоціація (ЄБА) проводить кожній півроку свідчать, що Індекс інвестиційної привабливості України у першій половині 2018 р. зріс у порівнянні з 2017 роком і становив 3,10 з 5 можливих балів, що означає позитивні зрушенні (Індекс складається з трьох компонентів: оцінка інвесторами попереднього періоду, прогнози на майбутнє, оцінка станом на зараз.). В ЄБА підkreślсили, що вже другий рік поспіль індекс тримається на рівні вище трьох. Це означає, що індекс вийшов з негативної площини та перейшов в нейтральну. Так, в кінці 2017 року він складав 3,03, в кінці 2016 – 2,85, в кінці 2015 – 2,57. Найбільшого значення індекс досягав у 2011 році і складав 3,39. За всю історію вимірювання – з 2008 року – Індекс жодного разу не сягнув позитивної зони – вище 4 балів. [5]

Дослідження показало, що незадоволених інвесткліматом в 2017 році було 58%, зараз їх кількість на 20% зменшилась – 38% інвесторів досі незадоволені бізнес-кліматом. Найбільша причина незадоволення – високий рівень корупції. Про це говорить 46,1% підприємців. На другому місці – відсутність довіри до судової системи (40,6%), на третьому – відсутність земельної реформи (35,9%). Також мали місце такі негативні явища як: контрабанда, яка заважає вести легальний бізнес в країні, посилення тиску контролюючих органів, загострення конфлікту на Сході країни та початок передвиборчої кампанії.

Але слід відмітити, що 28% вважають «клімат» привабливим для інвестування. Всього 11% вважали так само у 2017 році. Позитивним інвестори оцінюють прийняття низки Законів – «Про валюту», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» та «Про антикорупційний суд», стабільність гривні, помітний розвиток електронних сервісів та діджиталізацію економіки – котрі є запорукою прозорості та відкритості. Крім того, прихід на ринок України нових іноземних інвесторів, зокрема, у сфері рітейлу, автоматичне відшкодування ПДВ та скасування печатки, початок реформування системи охорони здоров'я.

На основі коментарів було зазначено, що потрібно зробити для покращення ситуації: запустити роботу Антикорупційного суду, реформувати судову систему та повернути довіру до неї, відкрити ринок землі, знизити податковий тиск на фонд оплати праці, детинізувати економіку, більше комунікувати позитивні зміни та кейси, скоротити державний апарат, розвивати та втілювати інновації, ввести другий рівень обов'язкового накопичувального пенсійного страхування.

Для подальшого покращення інвестиційного клімату України актуальним на сьогодні є питання удосконалення правової та організаційної бази для підвищення дієздатності механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки.

Ряд позитивних кроків у цьому напрямі вже здійснено: [6,7]

1. На сьогодні в Україні створене правове поле для інвестування та розвитку державно-приватного партнерства (ДПП). Законодавство України визначає гарантії діяльності для інвесторів, економічні та організаційні засади реалізації державно-приватного партнерства в Україні, що дозволить залучити в державний сектор економіки додаткові інвестиційні ресурси та сприятиме розвитку партнерських відносин держави та бізнесу, яке сьогодні є актуальною формою співробітництва між державними та приватними партнерами. Основними перевагами використання механізму ДПП для держави та суспільства є: підвищення якості та своєчасності надання публічних послуг; підвищення ефективності використання бюджетних коштів; залучення додаткових фінансових ресурсів у створення/модернізацію інфраструктурних об'єктів; підвищення зайнятості населення, стимулювання економічного зростання з широким використанням інновацій та сучасних технологій; залучення всіх груп інтересів до реалізації стратегій соціально-економічного розвитку, посилення довіри та порозуміння у суспільстві.

Станом на 01 липня 2018 року на засадах ДПП було укладено 192 договори, з яких реалізується 66 (41 договір концесії, 24 договори про спільну діяльність, 1 договір державно-приватного партнерства), 126 договорів не реалізується (4 договори – закінчено термін дії, 9 договорів – розірвано, 113 договорів – не виконується). Найбільше проектів реалізуються в таких сферах господарської діяльності як збір, очищенння та розподілення води і виробництво, транспортування і постачання тепла, відповідно 47% (31 проектів) і 12.1% (8 проектів) від загальної кількості проектів. Найпоширеніша форма ДПП – концесія (62% договорів від загальної кількості)

2. На території України до іноземних інвесторів застосовується національний режим інвестиційної діяльності, тобто надано рівні умови діяльності з вітчизняними інвесторами. Іноземні інвестиції в Україні не підлягають націоналізації.

3. Для підвищення захисту іноземних інвестицій Законом України від 16.03.2000 № 1547 ратифікована Вашингтонська Конвенція 1965 року про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами.

Вирішенню проблемних питань інвесторів покликані сприяти комісії із сприяння досудовому врегулюванню спорів з інвесторами, які можуть створюватися органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування як тимчасові консультаційно-дорадчі органи з метою сприяння досудовому врегулюванню спорів між інвестором і органом виконавчої влади (місцевого самоврядування).

4. Підписано та ратифіковано Верховною Радою України міжурядові угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій з більше ніж 70 країнами світу.

5. З метою спрощення порядку залучення іноземних інвестицій та унеможливлення прояв ознак корупції при їх державній реєстрації 31.05.2016 прийнято Закон України № 1390-VIII "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скасування обов'язковості державної реєстрації іноземних інвестицій".

6. 23.05.2017 Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо усунення бар'єрів для залучення іноземних інвестицій». Законом врегульовано базові аспекти оформлення дозволу на застосування праці іноземців та посвідки на тимчасове проживання, що спростила залучення іноземних менеджерів та іноземних кваліфікованих працівників, що необхідно на перших етапах розвитку дочірнього підприємства в Україні.

7. 26.05.2017 у Відні (Республіка Австрія) підписано Угоду про заохочення та захист інвестицій між Україною та Фондом Міжнародного розвитку ОПЕК. Угода передбачає надання режиму найбільшого сприяння щодо розпорядження інвестиціями та прогнозовано сприятиме збільшенню обсягів іноземних інвестицій в ключові галузі економіки України.

8. 15 березня 2017 року було підписано Угоду (у формі обміну листами) між Урядом України та Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) щодо приєднання до Декларації про міжнародні інвестиції і багатонаціональні підприємства та набуття членства в Інвестиційному комітеті ОЕСР, що надає такі суттєві переваги для країни як: запровадження Україною міжнародних стандартів здійснення інвестиційної діяльності; сприятиме залученню прямих іноземних інвестицій шляхом усунення обмежень щодо секторів, в яких іноземне інвестування заборонено та забезпечення

національного режиму для транснаціональних корпорації (далі – ТНК) відповідно до системи розвитку міжнародних стандартів у регулюванні відносин ТНК із країнами, що приймають їхні інвестиції; сприятиме поліпшенню конкурентного середовища та впливу на впровадження та розповсюдження інновацій; сприятиме реалізації принципів та стандартів соціальної відповідальності бізнесу згідно з керівними принципами ОЕСР щодо ведення відповідального бізнесу.

9. Здійснюються заходи в напрямі розвитку інвестиційної інфраструктури. Відповідно до Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року питання створення регіональної мережі індустріальних парків і надання державної підтримки суб'єктам, які створюють такі парки, визначені як один із пріоритетних напрямів розвитку регіонів. Розвиток індустріальних парків сприятиме активізації інвестиційної та інноваційної діяльності, стимулюванню промислового виробництва, створенню нових високотехнологічних виробництв та десятків тисяч високопродуктивних робочих місць, збільшенню обсягів та асортименту випуску експортоорієнтованої продукції та, як наслідок підвищенню конкурентоспроможності економіки та добробуту громадян України.

Станом на 06.08.2018 до Реєстру індустріальних (промислових) парків вже включено 31 індустріальних парків (у 2017 році – 13 індустріальних парків, за перше півріччя 2018 року – 3 індустріальні парки).

Суб'єкти ПП можуть скористатися інструментами та механізмами, передбаченими законодавством, зокрема: звільнення від сплати ввізного мита з метою інвестування на підставі зареєстрованих договорів (контрактів) або як внесок іноземного інвестора до статутного капіталу підприємства з іноземними інвестиціями; ввезення за пільговими ставками ввізного мита (до 0%) товарів, що походять з держав – членів Світової організації торгівлі, або з держав, з якими Україна уклала двосторонні або регіональні угоди щодо режиму найбільшого сприяння, в т.ч. з ЄС і Канадою; ввезення без сплати ввізного мита устаткування, яке працює на відновлюваних джерелах енергії, енергозберігаючого обладнання і матеріалів, засобів вимірювання, контролю та управління витратами паливно-енергетичних ресурсів, обладнання та матеріалів для виробництва альтернативних видів палива або для виробництва енергії з відновлюваних джерел енергії.

10. Від 9 серпня 2017 року утворено міжвідомчу робочу групу щодо розгляду проблемних питань про порушення правоохоронними органами прав суб'єктів господарювання.

11. Від 21 березня 2018 року утворено міжвідомчу робочу групу з питань підготовки пропозицій щодо розв'язання системних проблем і налагодження ефективної співпраці та діалогу з іноземними інвесторами для реалізації їх пропозицій щодо поліпшення інвестиційного клімату.

12. 25 травня 2018 року відбулося перше засідання Національної інвестиційної ради, основним завданням якої є: розроблення пропозицій щодо стимулування та розвитку інвестиційної діяльності в Україні, формування привабливого інвестиційного іміджу України, у тому числі з урахуванням найкращої міжнародної практики; сприяння формуванню основних напрямів державної політики щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні; напрацювання пропозицій щодо стратегічних напрямів розвитку інвестиційного потенціалу України, стимулування іноземних та національних інвестицій в розвиток економіки держави; вивчення ініціатив та потенційних пропозицій щодо інвестиційних проектів, а також практики взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності з державними органами; аналіз та узагальнення проблем, які перешкоджають інвестуванню в економіку України, підготовка пропозицій щодо шляхів їх вирішення, зокрема щодо заходів зі сприяння захисту прав інвесторів; участь в опрацюванні проектів актів законодавства з питань інвестиційної діяльності.

13. 17.06.2018 р. набув чинності Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», який, надає низку можливостей для здійснення інвестицій шляхом придбання корпоративних прав у ТОВ. Зокрема, передбачено механізми укладання корпоративного договору, надання безвідкличної довіреності, можливість утворення наглядової ради, зменшення кількості відомостей, які обов'язково вказуються у статуті, забезпечення інтересів міноритаріїв у разі внесення змін до ключових положень у статуті.

14. 21.06.2018 р. прийнято Закон України «Про валюту», головним принципом якого є свобода здійснення валютних операцій, яка по суті забезпечує правомірність усіх операцій, що прямо не заборонені законом. Під регулювання підпадають «валютні цінності» (гривня, іноземні валюти та банківські метали). Серед іншого, в законопроекті пропонується спростити систему валютного ліцензування та закріпити лише два види ліцензій НБУ: банківську, яка містить право на проведення операцій з валютою, та ліцензію на операції з валютою для небанківських фінансових установ.

15. 07.06.2018 р. було прийнято Закон України «Про Вищий антикорупційний суд». Його наявність дасть змогу іноземним інвесторам захистити свої права. Головний принцип є те, що

правоохоронні органи, що ведуть боротьбу з корупцією, будуть за допомогою антикорупційного суду безумовно притягувати до відповідальності тих, хто буде протиправно заважати іноземним інвесторам.

Отже, у 2016-2018 рр. спостерігається впевнена тенденція до лібералізації законодавства в контексті покращення інвестиційної привабливості України та надання інвесторам механізмів для реалізації власних інтересів. Проте ефективність наданих механізмів буде залежати від дієвості судової системи та рівня економічної свободи.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Податковий кодекс: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.org.ua>. – 2018
3. Doing Business [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org.ua>
4. Moody's [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.moodys.com.ua>
5. European Business Association [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eba.com.ua>
6. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mfa.gov.ua>
7. Юридична газета [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://yur-gazeta.com.ua>
8. AgroPortal ЄБА: Інвестиційний клімат в Україні вийшов з негативної площини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://agroportal.ua>
9. Герзанич В. М. Основні недоліки та проблеми залучення іноземних інвестицій в Україні [Електронний ресурс] Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua>.

REFERENCES

1. Tax Code: Law of Ukraine dated 02.12.2010 № 2755-VI. [Electronic resource]. – Available at:<http://zakon1.rada.gov.ua>
2. Official site of the State Statistics Service of Ukraine [Electronic resource]. – Available at: <http://www.ukrstat.org.ua> – 2018.
3. Doing Business [Electronic resource]. – Available at: <http://www.doingbusiness.org.ua>
4. Moody's [Electronic resource]. – Available at: <https://www.moodys.com.ua>
5. European Business Association [Electronic resource]. – Available at: <https://eba.com.ua>
6. Official site of the Ministry of Foreign Affairs of Ukraine [Electronic resource]. – Available at: <https://mfa.gov.ua>
7. Iurydychna gazeta [Electronic resource]. – Available at: <http://yur-gazeta.com.ua>
8. AgroPortal EBA: Investytsiiniyi klimat v Ukraini vyishov z nehatynoi ploshchyny [Electronic resource]. – Available at: <http://agroportal.ua>
9. Gerzanich V. M. The main disadvantages and problems of attracting foreign investments in Ukraine [Electronic resource] / VM Gerzanych // Effective economy: elect. sciences profession. kind. – 2014. – Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua>

РЕФЕРАТ

Турпак Т.Г. Державне регулювання інвестиційної привабливості України / Т.Г. Турпак, В.В. Гошовська, О.І. Корольова // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науково-технічний збірник. – К. : НТУ, 2019. – Вип. 2 (44).

У статті розглянуто стан інвестиційних процесів в економіці України. З'ясовані сучасні перспективи і проблеми здійснення інвестиційної діяльності. Обґрутована необхідність активізації інвестиційних процесів та перспективи розвитку інвестиційних процесів на території української держави.

Визначено, що на інвестиційну привабливість значно впливає не лише загальний стан економіки країни, а й умови ведення бізнесу, зокрема ступінь втручання держави та рівень корупції.

Виявлено, що Україна має значний природний потенціал, кваліфіковану робочу силу, має значний науково-технічний потенціал, наявну інфраструктуру, потужну виробничу базу, величезний внутрішній ринок збути продукції та успішну інтеграцію у світовий фінансовий та товарний ринок, і потенційно може бути однією з провідних країн за залученням інвестицій.

Об'єкт дослідження – процес державного регулювання інвестиційними процесами в Україні
Мета роботи – дослідження сучасних тенденцій в динаміці та структурі інвестицій в Україні,

виявлення переваг та недоліків, обґрутування основних причин зниження інвестиційної активності, перспектив інвестування в національну економіку.

Метод дослідження – неформалізований аналіз впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на процес інвестування

Використано комплексний підхід до обґрутування подальших перспектив інвестування в національну економіку.

Результати статті можуть бути використані компаніями, що активно займаються інвестиційною діяльністю при розробці моделі оптимізації процесів інвестування.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ІНВЕСТИЦІЇ, ДЕРЖАВА, ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ.

ABSTRACT

Turpak T.G., Hoshovska V.V., Korolyova O.I. State regulation of investment attractiveness of Ukraine. Visnyk National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific and Technical Collection. – Kyiv: National Transport University, 2019. – Issue 2 (44).

The article examines the state of investment processes in the Ukrainian economy. The modern perspectives and problems of carrying out of investment activity are revealed. The necessity of activation of investment processes and prospects of development of investment processes on the territory of the Ukrainian state is substantiated.

It is determined that investment attractiveness is significantly influenced not only by the general state of the country's economy, but also the conditions for doing business, in particular the degree of state intervention and the level of corruption.

It is revealed that Ukraine has a significant natural potential, a skilled workforce, has significant scientific and technical potential, available infrastructure, a powerful production base, a huge domestic product market and successful integration into the global financial and commodity market, and potentially could be one of the leading countries in attracting investment.

The object of research is the process of investing in the Ukrainian economy

The goal of the work - the study of current trends in the dynamics and structure of investment in Ukraine, the identification of advantages and disadvantages, substantiation of the main reasons for reducing investment activity, the prospects of investing in the national economy.

The research method is an unformulated analysis of the influence of external and internal factors on the investment process.

An integrated approach to justifying future investment prospects is used into the national economy. The results of the article can be used by companies that are actively engaged in investment activities in developing a model for optimizing investment processes.

KEY WORDS: INVESTMENTS, STATE, ECONOMY OF UKRAINE, INVESTMENT POTENTIAL, INVESTMENT CLIMAT.

РЕФЕРАТ

Турпак Т.Г. Государственное регулирование инвестиционной привлекательности Украины / Т.Г. Турпак, В.В. Гошовская, О.И. Королева // Вестник Национального транспортного университета. Серия «Экономические науки». Научно-технический сборник. – К.: НТУ, 2019. – Вып. 2 (44).

В статье рассмотрено состояние инвестиционных процессов в экономике Украины. Выяснены современные перспективы и проблемы осуществления инвестиционной деятельности. Обоснована необходимость активизации инвестиционных процессов и перспективы развития инвестиционных процессов на территории украинского государства.

Определено, что на инвестиционную привлекательность значительно влияет не только общее состояние экономики страны, но и условия ведения бизнеса, в частности степень вмешательства государства и уровень коррупции.

Выявлено, что Украина имеет значительный природный потенциал, квалифицированную рабочую силу, имеет значительный научно-технический потенциал, имеющуюся инфраструктуру, мощную производственную базу, огромный внутренний рынок сбыта продукции и успешную интеграцию в мировой финансовый и товарный рынок, и потенциально может быть одной из ведущих стран по привлечению инвестиций

Объект исследования – процесс инвестирования в экономику Украины

Цель работы – исследования современных тенденций в динамике и структуре инвестиций в Украине, выявление преимуществ и недостатков, обоснование основных причин снижения

инвестиционной активности, перспектив инвестирования в национальную экономику.

Метод исследования – неформализованный анализ влияния внешних и внутренних факторов на процесс инвестирования

Использован комплексный подход к обоснованию дальнейших перспектив инвестирования в национальную экономику.

Результаты статьи могут быть использованы компаниями, активно занимающимися инвестиционной деятельностью при разработке модели оптимизации процессов инвестирования.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ИНВЕСТИЦИИ, ГОСУДАРСТВО, ЭКОНОМИКА УКРАИНЫ, ИНВЕСТИЦИОННЫЙ ПОТЕНЦИАЛ, ИНВЕСТИЦИОННЫЙ КЛИМАТ.

АВТОРИ:

Турпак Тетяна Григорівна, кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, доцент кафедри фінансів, обліку і аудиту, e-mail: tasya64@ukr.net, тел. +380676004284, Україна, 01010 м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1.к. 424, orcid.org/0000-0002-5261-6777

Гошовська Валентина Василівна, кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, доцент кафедри фінансів, обліку і аудиту, e-mail: argonita@yandex.ru, тел. +380936485046, Україна, 01010 м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1.к. 424, orcid.org/0000-0002-5942-5690

Корольова Оксана Іванівна, кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, доцент кафедри фінансів, обліку і аудиту, e-mail: korolyovaokiv@meta.ua, тел.+380505465524, Україна, 01010 м. Київ, вул. М. Омеляновича-Павленка, 1.к. 424, orcid.org/0000-0002-3871-0636

AUTHOR:

Turpak Tetyana G., Ph.D. in Economics, National Transport University, associate professor department of finances, account and audit, e-mail: tasya64@ukr.net, tel. +380676004284 Ukraine, 01010, Kyiv, M. Omelianovycha-Pavlenka str. 1, of. 424, orcid.org/0000-0002-5261-6777

Hoshovska Valentyna V., Ph.D. in Economics, National Transport University, associate professor department of finances, account and audit, e-mail: argonita@yandex.ru, tel. +380936485046 Ukraine, 01010, Kyiv, M. Omelianovycha-Pavlenka str. 1, of. 424, orcid.org/0000-0002-5942-5690

Korolyova Oksana I., Ph.D. in Economics, National Transport University, associate professor department of finances, account and audit, e-mail: korolyovaokiv@meta.ua, tel. +380505465584, Ukraine, 01010, Kyiv, M. Omelianovycha-Pavlenka str. 1, of. 424, orcid.org/ 0000-0002-3871-0636

АВТОРЫ:

Турпак Татьяна Григорьевна, кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, доцент кафедры финансов, учета и аудита, e-mail: tasya64@ukr.net, тел. +380676004284, Украина, 01010, г. Киев, ул. М. Омеляновича-Павленка 1, к. 424, orcid.org/0000-0002-5261-6777

Гошовская Валентина Васильевна, кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, доцент кафедры финансов, учета и аудита, e-mail: argonita@yandex.ru, тел. +380936485046, Украина, 01010, г. Киев, ул. М. Омеляновича-Павленка 1.к. 424, orcid.org/0000-0002-5942-5690

Королева Оксана Ивановна, кандидат экономических наук, Национальный транспортный университет, доцент кафедры финансов, учета и аудита, e-mail: korolyovaokiv@meta.ua, тел.+380505465524, Украина, 01010, г. Киев, ул. М. Омеляновича-Павленка 1, к. 424, orcid.org/0000-0002-3871-0636

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Базилюк А.В., доктор економічних наук, професор, Національний транспортний університет, професор кафедри фінансів, обліку і аудиту, Київ, Україна.

Загурський О.М., доктор економічних наук, професор, Білоцерківський інститут економіки і управління Університету "Україна", професор кафедри "Фінанси", Україна.

REVIEWER:

Bazyliuk A.V., Ph.D., Economics (Dr.), professor, National Transport University, professor, department of finances, account and audit, Kyiv, Ukraine.

Zahurskyi O.M., Ph.D., Economics (Dr.), professor, Bila Tserkva Institute of Economics and Management of the University of "Ukraine", Professor of the Department of Finance, Ukraine.